

Katedra výtvarné výchovy PdF MU vyhlašuje
pod záštitou děkana PdF MU
13. ročník soutěže

FENOMÉN KNIHA

již se mohou účastnit studenti vysokých škol univerzitního typu.

Na vyhlášené téma budou přijímány práce vytvořené v technikách:
typografie, objektová tvorba, fotografie, počítačová grafika, videoart,
volné výtvarné řešení aj. bez omezení materiálu a způsobu zpracování.

Přijaté práce budou hodnoceny v kategoriích:

- a) knižní typografie (práce s textem, písmem, ilustrací)
- b) kniha-objekt
- c) volná tvorba (počítačová grafika, videoart, fotografie atp.)

Práce musí být předloženy do konce dubna 2011 na adresu:

Katedra výtvarné výchovy PdF MU, Poříčí 7, 603 00 Brno

Vybrané práce budou vystaveny v Křížové chodbě Mendelova muzea v Brně

kontaktní adresa:

blanka.ruzickova@mail.muni.cz, tel.: +420 549 493 269

Department of Art Education (KVV) with Faculty of Education, Masaryk University,
Czech Republic, under the patronage of dean of FoE MU advertises the
13th Annual Contest on the theme

THE BOOK PHENOMENON

Every student of any university level school is invited to take part in.

Following works on the stated theme will be accepted:
typographics, plastic objects, photographs, computer graphics,
free artistic designs, videoarts etc.

In general, no limits concerning material and its treating have been
appointed.

Submitted works will be appraised within categories:

- a) The book typography (work with text and artwork)
- b) The book as an object
- d) Free creation (computer graphics, photographs, videoarts etc.)

Works should be submitted till end of April 2011 at:

**Katedra výtvarné výchovy PdF MU, Poříčí 7, 603 00 Brno,
Czech Republic**

Selected works will be exhibited in the Cloister Gallery, Mendel Museum, Brno.

Contact address:

blanka.ruzickova@mail.muni.cz, phone: +420 549 493 269

Realizace byla podpořena z projektu Masarykovy univerzity
MUNI/A/1033/2009

Eugen Finkei
FMk UTB Zlín
„7th Heaven“

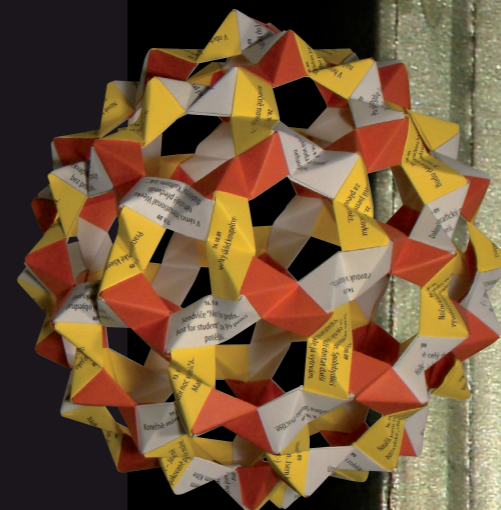

Eliška Černá
PdF MU Brno
„Okřídlená“
„Winged Book“

Andrea Hrušková
FM UTB Zlín
„Vogule – Deník studentky“
„Vogule – Student Lady's Diary“

Vladimír Mokrý
PdF MU Brno
„Made in England“

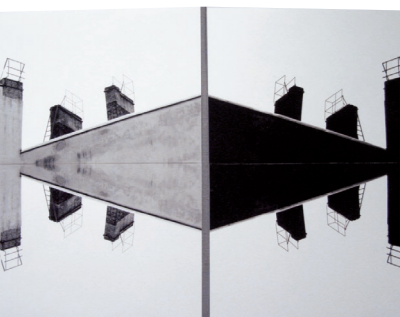
Bajor Zita
University of Pécs
„Elveszett szavak“
„Missing Words“

Eva Tajovská →
PdF MU Brno
„Kafka“
„Kafka“

Eva Adamová
PdF MU Brno
„*Kniha písmen*“
„*Letter Book*“

Petra Lacinová
Universität der Künste Berlin
„*Skládanka*“
„*Folder*“

Barbora Rozložníková
FMK UTB Zlín
„*Daniel Hevier – Zberatiel' pastieliek*“
„*Daniel Hevier – Collector of Crayons*“

Kniha jako fenomén zvěstování

Knižní kultura – od hliněných destiček Mezopotámie a egyptských papyrů přes iluminované rukopisy středověku až po tištěné folianty novověku a autorské knižní objekty umění dvacátého věku – je nedílnou součástí naší civilizace.

Současnost přinesla elektronickou podobu knihy na internetu nebo v multimediální podobě s dominancí vizuálních informačních prvků na rozmanitých datových nosičích. To je však jen extenze – rozšířením variability původního záměru a smyslu knihy; uchovávat a šířit informace přes hranice času a prostoru.

Ze zužujícího pojetí umělecké vizuální tvorby však se fenomén knihy jeví jako trvale přítomná výzva k vytváření estetických objektů, jejichž účel přináší zvěsti či v dnešní terminologii – informace se zdá být významově druhotný. Estetická hodnota knihy je v jejím individuálním a často neutilitárním zpracování. Cení se prvek originality a autenticity anebo i návaznost na historickou tradici tzv. krásné knihy.

Knihy je i fixací komunikace nejen v estetickém, ale zejména v sociálním smyslu, intersubjektívni složkou antropologicko-filozofického typu a dokladem stupně naší kulturace a kulturnosti. Zbavení blahodárného působení knih v hmotné podobě a odkázání výhradně na bloudění poušti internetu, obklopeni četnými elektronickými hračkami pro děti, mládež i dospělé – ztrácíme postupně aktivní kontakt se sociálně konstruovanou realitou – prostřednictvím nás samotných a jsme zaujati, fascinováni a manipulováni elektronickými přeludy nikdy nekončící hry na schovávanou. Dnešní konstrukt vizuální kultury v rozmanitých médiích – fotografii, filmu, televizi a videu, počítačích a internetu, v digitalizovaném přenosu obrazových informací – přináší i nebezpečí omezení a zjednodušení postupnou ztrátou vyšší kultury řečové a jazykové komunikace.

Konstruovat živou mluvenou řeč jako smysluplnou promluvu není jednoduché a je důležitou artikulací vyjádření lidské duše i ducha. Umění vtělit mluvená slova souvisle prostřednictvím písma do rukopisů a knih, které přetrvávají naše pomíjivé individuální životy – je výsadou lidskosti a současně nadějí na druhý život v pojetí platonské filozofie.

Tvorba knih v hmotné podobě je tudíž tvořením nových živoucích forem jen zdánlivě mimolidského bytí, neboť nesčetné knihy v knihovnách soukromých i veřejných jsou schránkami, uchovávajících lidské duchovní dědictví a jeho věčné poselství současníkům i potomkům. Pečlivě budovaná a dobře ošetřovaná knihovna je, nikoliv v biologickém, ale v sociálním smyslu – superorganismem. Není pouhou databankou či databází zaměřenou na tezauraci informací, ale extenzí univerzální paměti a plnohodnotným estetickým subjektem. Jen nevzdělaní barbaři zakotvení v animálním stavu ničí a pálí knihy, jimž nerozumí a destruuji knihovny anebo zanedbávají péči o ně a nechávají je chátrat...

Adekvátní symbolický kód zaručuje efektivitu přenosu informace mezi partnery v komunikaci. Interpretace kódovaných zpráv je ve vyspělých kulturách a civilizacích garantována spíše inteligenčními a intelektuálními schopnostmi nežli špatně kontrolovatelnými proměnami emocí. Čisté a neinterpretované vizuální informace však více působí na lidské emoce a mohou s nimi i jednosměrně a volně manipulovat prostřednictvím vizualizovaných symbolických klíčů. Tam kde jednostranná vizualita převáží nad dekodováním informací v mentálním poli, nastane reálné nebezpečí, že přívaly rychle se střídajících obrazů doslova

Aneta Holasová
ÚUD ZČU Plzeň
„*I. A. Krylov*“
„*Bajky o zločinu a trestu*“
„*I. A. Krylov*“
„*Fables on Crime and Goss*“

Julie Kačerová
FaVU VUT Brno
„*Krajina papíru*“
„*Land of Paper*“

Lenka Husáriková
FUD Ústí nad Labem
„*Ochozený text*“
„*Footworn Text*“

naruší integritu psychiky a rozruší toto mentální pole hlubokými podprahovými vjemy. Pokud se tak děje prostřednictvím masových mediálních masáží v multimédiích je následek nevratný. Celá populace podlehne a již nikdo si neuvědomí, co se vlastně přihodilo. Všichni jsou proměněni magickým kouzlem synkretických mediálních obrazců...

Nastal soumrak civilizace a kultury, nikoliv ve smyslu weberovského „odkouzení světa“, ale jeho pravého opaku – mediálního začarování reality do zprostředkovaných obrazců. Bleskově se střídající obrazy boří hranice mezi podprahovým vnímáním, jdoucím až na rozmezí živočišných reflexí – a nebetyčně vzdáleným interpretujícím intelektem.

Možná se ještě rozpomeneme, že účelem knih, alespoň těch, které neobsahovaly jen banální příběhy nebo nepapouškovaly zaběhaná paradigmatata vědy, umění či náboženství, – bylo především problematizovat sklon našeho otupělého myšlení k pohodlné a falešné jednoduchosti. Proto je trvalým přínosem – kreativní postoj tvůrců autorských knih, pokud jsou vytvářeny v materiální formě, jako převážně hmatatelné artefakty z tradičních či netradičních materiálů.

Knižní objekty často spojují obrazy a slova v jednoduchých konkretizacích, neboť jedno bez druhého v jádru neexistuje. To jen my jsme šálení konfiguratívni povahou myšlení kladoucího představu do opozitorních zrcadlení, abychom nezbloudili v nekonečném labyrintu knihovny, kterou tak skvěle popsali Borghes i Eco.

Umění autorské knihy jako knižního objektu v materiální podobě je magickou techné obnovující potlačenou a zapomenutou schopnost evokovat estetickou hodnotu informace jako zvěstování kreativního individuálního aktu. Nutno dodat, že estetické a koncepční pojetí fenoménu knihy iniciuje autorskou volnost pojetí artefaktu jako objektu, jenž nabyl po Duchampových „kuffících“ či surrealistických knihách-objektech, podoby – klasickými prvky písma či knih – někdy jen velice vzdáleně inspirované. Určitá experimentální nadčasovost nás vrací na práh, který jsme překročili stvořením řeči a písma v počátcích civilizace a kultury. Pokud bychom toto umění i řemeslo zapomněli ve smřšti virtuality tzv. věku elektronických médií, riskovali bychom ztrátu lidské identity.

Jiří Havlíček

Porota udělila v roce 2010 tyto ceny a čestná uznání:

Ocenění v kategorii knižní typografie

Cena za nejlepší práci: **Andrea Hrušková**, Fakulta multimediálních komunikací UTB Zlín
„*Vogule – Denik studentky*“

Ocenění v kategorii kniha – objekt

Cena za nejlepší práci: **Barbora Rozložníková**, Fakulta multimediálních komunikací UTB Zlín
„*Daniel Hevier – Zberatiel' pastieliek*“

Ocenění v kategorii ilustrace

Cena za nejlepší práci: **Barbora Heinzová**, Fakulta umění, Ostravská univerzita
„*Stanislav Lem – Bajky robotů*“

Ocenění v kategorii volná tvorba

Cena za nejlepší práci: **Eugen Finkei**, Fakulta multimediálních komunikací UTB Zlín
„*7th Heaven*“

Čestné uznání

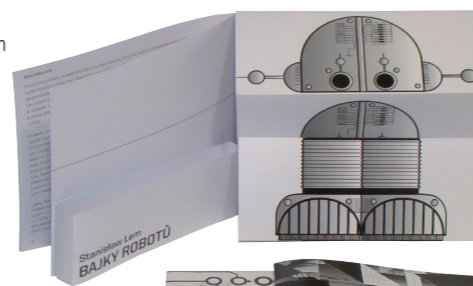
Aneta Holasová, Ústav umění a designu, Západočeská univerzita Plzeň
„*I. A. Krylov – Bajky o zločinu a trestu*“

Zuzana Mlynářčiková
VŠVU Bratislava
„*Komunikácia*“
„*Communication*“

Kateřina Kozlíková
FU OU Ostrava
„*Pavel Šrut – Kočičí král*“
„*Pavel Šrut – Cat's King*“

A Book as a Phenomenon of Bringing a Message

Book culture – from clay tablets of Mesopotamia, Egyptian papyri, illuminated manuscripts of the Middle Ages up to printed folios and artists' books of the twentieth century – is an essential part of our civilization.

Modern times have brought electronic and multimedia books online focusing on visual informative elements on various data sources. However, that is only an extension – diversification of the original purpose and meaning of a book: to preserve and spread information beyond time and space.

While the interpretation of visual arts continues to narrow down, the book phenomenon remains a constant challenge to creating aesthetic objects whose purpose of bringing a message – information in today's terminology – seems to have a secondary meaning. The aesthetic value of a book lies in its individual and often non-utilitarian interpretation. The degree of originality and authenticity and also the continuation of the historical tradition of fiction carry most value.

In addition, books strengthen communication not only in the aesthetic but especially in the social sense, the intersubjectivity of the anthropological philosophical type. It documents the level and development of our culture. Without the beneficial impact of physical books we gradually lose active contact with the socially structured reality. We are left in the desert of the internet surrounded by many electronic toys for children, teenagers and adults, fascinated and manipulated by electronic illusions playing never-ending hide and seek.

The contemporary construct of visual culture in various media – photography, film, television and video, computer and internet, digitalized transfer of visual information – also brings dangerous limitations and simplifications by gradually losing higher verbal culture and communication.

It is not easy to construct live spoken speech as a meaningful discourse. It is articulation of the human spirit and soul. The art of coherently giving life of spoken words to manuscripts and books through text, which outlast our ephemeral individual lives, is the privilege of humanity and hope for a second life in the sense of Platonic philosophy.

Physical books are therefore a creation of new living forms of seemingly extrahuman existence because many private as well as public libraries are shells which hold human spiritual heritage and the eternal message for the contemporaries and descendants. A well-built and maintained library is a superorganism, not in the biological but social sense. It is not only a databank or database focused on the accumulation of information but also an extension of universal memory and a substantial aesthetic subject. Only uneducated barbarians stuck in their animal state destroy and burn books, which they don't understand, and ruin and cause the deterioration of libraries by their lack of care...

An adequate symbolic code guarantees the effectiveness of the transfer of information between partners in communication. An interpretation of coded messages in developed culture and civilization is rather a skill of one's intelligence and intellect than badly controlled emotional changes. However, pure and non-interpreted visual information have a greater effect on human emotions and can be one-sidedly and freely manipulated through visual symbolic clues. There is a great danger where a one-sided depiction outbalances in a mental area. A flurry of rapidly changing images literally disrupts the

Barbora Heinzová
FU OU Ostrava
„*Stanislav Lem – Bajky robotů*“
„*Stanislav Lem – Robots Fables*“

Karolin Müller
Universität Leipzig
„*Kinski liest Brecht*“
„*Kinski Reads Brecht*“

Marie Fialová
UP Olomouc
„*Králik domácí*“
„*Tame Rabbit*“

integrity of a psyche and agitates this mental state by profound subliminal perceptions. If this is done by means of mass media messages, the impact becomes irreversible. The whole population gives in and nobody stays aware of what has happened. Everyone is transformed under the magic spell of syncretic media patterns...

The sun of civilization and culture has gone down; not in the sense of the Weber "disenchantment of the world" but the actual opposite – the media curse of reality into conveyed patterns.

Rapidly changing images break the borderline between subliminal perception, reaching the range of animal reflexes and distant interpreting intellect.

We may still recall the purpose of books; at least those which did not contain banal stories and did not parrot familiar paradigms of science, art and religion; especially bending our numb thinking towards convenient and false simplicity. The creative approach of artists who create physical books as tangible artefacts, made of traditional and non-traditional materials, becomes therefore a lasting contribution.

Book objects often connect images and words into simple clear forms for one cannot exist without the other. It is only us who are fooled by the cognitive nature of thinking. It juxtaposes ideas into opposing reflections in order not to go astray in the endless library labyrinth, described in works of Borghes and Eco. The art of an artist book as a physical book object is a magical techné recovering a repressed and forgotten ability to evoke aesthetic information value as a way of bringing a message of a creative individual act. In addition, the aesthetic and conceptual approach to the book phenomenon initiates the author's freedom towards understanding an artifact as an object. Its form – in typical text features and books – were inspired very distantly after Duchamp's "suitcases" and surrealist books-objects.

A particular experimental timelessness takes us back to the threshold that we overstepped by creating spoken and written language at the beginning of civilization and culture. If we were to forget this art and craft in the chaos of virtuality, the so-called age of electronic media, we would risk the loss of human identity.

Jiří Havlíček

Appreciation in the category Book Typography

Andrea Hruskova: „*Vogule – Denik studentky*“ („*Vogule – Student Lady's Diary*“), Thomas Bata University, Zlín

Appreciation in the category Book – Object

Barbora Rozložníková: „*Daniel Hevier – Zberatiel' pastieliek*“ (*Daniel Hevier – Collector of Crayons*), Thomas Bata University, Zlín

Appreciation in the category Illustration

Barbora Heinzova: „*Stanislav Lem – Bajky robotu*“ („*Stanislav Lem – Robots Fables*“), Ostrava University, Ostrava

Appreciation in the category Free Creation

Eugen Finkei: „*7th Heaven*“, Thomas Bata University, Zlín

Honorable mention

Aneta Holasova: „*I. A. Krylov – Bajky o zločinu a trestu*“ („*I. A. Krylov – Fables on Crime and Goss*“), West Bohemia University, Plzeň

Carolina Sidon
ÚUD ZČU Plzeň
„*Slabikář Krásy*“
„*Spelling Book of Beauty*“

